

Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a României, întrunit în ședința de astăzi, 5 august 2022, a hotărât următoarele:

- **majorarea ratei dobânzii de politică monetară la nivelul de 5,50 la sută pe an, de la 4,75 la sută pe an, începând cu data de 8 august 2022;**
- majorarea ratei dobânzii pentru facilitatea de creditare (Lombard) la 6,50 la sută pe an, de la 5,75 la sută pe an, și creșterea ratei dobânzii la facilitatea de depozit la 4,50 la sută, de la 3,75 la sută pe an, începând cu data de 8 august 2022;
- păstrarea controlului ferm asupra lichidității de pe piața monetară;
- menținerea nivelurilor actuale ale ratelor rezervelor minime obligatorii pentru pasivele în lei și în valută ale instituțiilor de credit.

Rata anuală a inflației a continuat să crească în luna iunie, dar într-un ritm încetinit, așa cum s-a anticipat, urcând la 15,05 la sută, de la 14,49 la sută în luna precedentă, în principal sub influența noilor scumpiri ale alimentelor procesate și combustibililor, parțial contrabalansate de scăderea prețurilor LFO.

Pe ansamblul trimestrului II 2022, rata anuală a inflației s-a mărit mai mult decât în trimestrele precedente (de la 10,15 la sută în martie) și peste așteptări. Cea mai mare parte a creșterii a fost determinată din nou de componente exogene ale IPC, cu precădere pe seama scumpirii consistente și peste așteptări a energiei electrice și gazelor naturale, în contextul modificării în luna aprilie a caracteristicilor schemelor de plafonare a prețurilor, precum și al menținerii la valori ridicate a cotațiilor internaționale. Influențe adiționale au venit de pe segmentul combustibililor, ca urmare a ascensiunii cotației țițeiului, pe fondul războiului din Ucraina și al sancțiunilor asociate, dar și ca efect al întăririi dolarului SUA în raport cu euro.

Rata anuală a inflației CORE2 ajustat a continuat să-și accentueze trendul ascendent în trimestrul II 2022, urcând de la 7,1 la sută în martie la 9,8 la sută în iunie, ușor peste nivelul prognozat, în principal sub influența unor noi creșteri ale prețurilor alimentelor procesate. Astfel, evoluția componentei continuă să reflecte efectele majorărilor ample ale cotațiilor materiilor prime, prioritar agroalimentare, și ale costurilor crescute cu energia și transportul, alături de influențele blocajelor în lanțuri de producție, potențate de cotele înalte ale așteptărilor inflaționiste pe termen scurt, de manifestarea unei cereri reprimate pe anumite segmente, precum și de ponderea însemnată deținută în coșul de consum de produsele alimentare și de cele importate.

Rata medie anuală a inflației IPC și cea calculată pe baza indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC – indicator al inflației pentru statele membre UE) au crescut în luna iunie la 9,3 la sută și la 7,9 la sută, de la 6,5 la sută, respectiv, 5,6 la sută, în martie 2022.

Noile date statistice reconfirmă creșterea amplă a activității economice în trimestrul I 2022 cu 5,1 la sută față de trimestrul IV 2021. Evoluția a implicat o creștere relativ moderată a excendentului de cerere agregată în acest interval.

În același timp, se reconfirmă creșterea dinamicii anuale a PIB în trimestrul I 2022 la 6,4 la sută, de la 2,4 la sută în trimestrul precedent. Plusul de ritm a fost determinat, în principal, de consumul privat, dar pe seama altor subcomponente decât cumpărările de mărfuri și servicii – care și-au diminuat considerabil avansul în termeni anuali, inclusiv pe fondul unui efect de bază –, iar aportul secundar a fost adus de variația stocurilor. O contribuție notabilă a venit și din partea formării brute de capital fix, ca efect al redinamizării consistente, față de aceeași perioadă a anului trecut, atât a investițiilor nete în utilaje (inclusiv mijloace de transport), cât și a construcțiilor noi. Totodată, exportul net a continuat să acționeze în sensul ameliorării creșterii economice – aportul său la dinamica anuală a PIB redevenind pozitiv pentru prima dată în ultimii 5 ani –, în condițiile în care creșterea ritmului anual al volumului exportului de bunuri și servicii l-a devansat pe cel al volumului importului. Soldul negativ al balanței comerciale și-a

reaccelerat însă creșterea în termeni anuali, pe fondul evoluției relativ mai nefavorabile a prețurilor importurilor, iar deficitul de cont curent și-a accentuat considerabil trendul de adâncire în raport cu perioada similară a anului trecut, inclusiv ca urmare a deteriorării puternice a soldului balanței veniturilor primare.

Cele mai recente date și analize indică o cvasi-stagnare a activității economice atât în trimestrul II, cât și în trimestrul III al anului curent, sub impactul războiului din Ucraina și al sancțiunilor asociate. Evoluția PIB din trimestrul II implică o descreștere considerabilă a dinamicii lui anuale în acest interval, dar în condițiile creșterii robuste a consumului privat, inclusiv pe seama unui efect de bază.

Relevante din această perspectivă sunt reaccelerarea în perioada aprilie-mai a creșterii anuale a comerțului cu amănuntul și a serviciilor prestate populației, contrabalansată doar în mică măsură de scăderea amplă, până la o valoare marginal negativă, a dinamicii comerțului auto-moto. În schimb, producția industrială și-a reamplificat contracția anuală, volumul comenzilor noi în industria prelucrătoare a scăzut față de perioada similară a anului trecut, iar volumul lucrărilor de construcții noi și-a cvasi-stopat creșterea în termeni anuali. În același timp, importurile de bunuri și servicii și-au accelerat semnificativ creșterea anuală în primele două luni ale trimestrului II, probabil inclusiv pe fondul evoluției nefavorabile a prețurilor externe, ceea ce, coroborat cu temperarea de ritm a exporturilor, a condus la cvasi-dublarea dinamicii anuale înalte a deficitului comercial față de media trimestrului I. Deficitul de cont curent și-a redus totuși semnificativ avansul în termeni anuali față de primele trei luni ale anului, în condițiile ameliorării soldului balanțelor veniturilor, inclusiv cu aportul fondurilor europene de natura contului curent.

Efectivul salariaților din economie a continuat să crească în ritm susținut în aprilie-mai, aproape exclusiv pe seama angajărilor din sectorul privat, iar rata șomajului BIM și-a prelungit scăderea, până la 5,3 la sută în iunie, rămânând totuși ușor peste valorile pre-pandemice. Deficitul de forță de muncă și-a stopat însă creșterea neîntreruptă din ultimii aproape doi ani, iar intențiile de angajare pe orizontul de trei luni s-au redus ușor, în condițiile unor evoluții mixte la nivel sectorial, justificate probabil de efectele și incertitudinile generate de războiul din Ucraina și de sancțiunile instituite.

Pe piața financiară, principalele cotații ale segmentului monetar interbancar și-au accelerat ascensiunea în perioada recentă, sub impactul majorării ratei dobânzii de politică monetară din luna iulie și al controlului ferm exercitat de banca centrală asupra lichidității de pe piață. În acest proces un rol important l-au avut așteptările instituțiilor de credit în contextul climatului inflaționist intern și internațional, precum și al perspectivei prelungirii tensiunilor geopolitice.

Randamentele titlurilor de stat și-au temperat însă creșterea, iar apoi au consemnat ajustări descendente, în linie cu evoluțiile înregistrate de randamentele similare la nivel global, pe fondul revizuirii așteptărilor privind creșterea economică, în condițiile normalizării mai rapide a conduitei politicii monetare de către Fed și BCE, dar și ale prelungirii războiului din Ucraina și ale extinderii sancțiunilor asociate. Rata medie a dobânzii la depozitele noi la termen a consemnat o nouă majorare substanțială în luna iunie, inclusiv pe segmentul populației.

În această conjunctură, reflectând și o creștere a atractivității relative a plasamentelor în monedă națională, leul a manifestat o ușoară tendință de apreciere în raport cu euro în luna iulie, alimentată și de evoluții interne de natură sezonieră.

Dinamica anuală a creditului acordat sectorului privat a continuat să crească în iunie, ajungând la 17,5 la sută (16,5 la sută în mai), dar în condițiile unei ușoare moderări a creditării în lei, contrabalansată ca impact de accelerarea considerabilă a creșterii creditului în valută acordat societăților nefinanciare. Ponderea componentei în lei în creditul acordat sectorului privat s-a redus ușor, la 72 la sută (de la 72,7 la sută în luna mai).

În ședința de astăzi, Consiliul de administrație al BNR a analizat și aprobat Raportul asupra inflației, ediția august 2022, document ce încorporează cele mai recente date și informații disponibile.

Prognoza actualizată evidențiază perspectiva plafonării ratei anuale a inflației în trimestrul III al anului curent și a descreșterii ei ulterioare în mod gradual, dar pe o traiectorie revizuită moderat în sens ascendent.

Perspectiva plafonării și a descreșterii ratei anuale a inflației are ca resorturi atenuarea impactului șocurilor globale pe partea ofertei – inclusiv în contextul aplicării schemelor de plafonare a prețurilor la energie până în martie 2023 –, precum și manifestarea unor ample efecte de bază dezinflaționiste, alături de influențele decurgând din probabila restrângere rapidă și închidere a excedentului de cerere agregată la mijlocul anului viitor, urmată de adâncirea *gap* -ului PIB în teritoriul negativ.

Pe acest fond, rata anuală a inflației este așteptată să cunoască fluctuații minore în trimestrul III, iar apoi să intre pe o traiectorie descrescătoare, graduală timp de trei trimestre, dar relativ alertă ulterior, coborând la finele orizontului prognozei ușor sub punctul central al țintei.

Incertitudini sunt totuși asociate impactului prezumat, dar și duratei schemelor de plafonare și compensare a prețurilor la energie și combustibili. Riscuri notabile continuă, de asemenea, să vină din evoluția cotațiilor produselor energetice, precum și din persistența blocajelor în lanțuri de producție și aprovizionare – în contextul războiului din Ucraina și al sancțiunilor asociate –, cărora li se alătură cele decurgând din seceta prelungită pe plan intern și în alte țări europene.

Războiul din Ucraina și sancțiunile impuse Rusiei rămân însă o sursă majoră de incertitudini și riscuri la adresa perspectivei activității economice, implicit a evoluției pe termen mediu a inflației, prin efectele posibil mai mari exercitate, pe multiple căi, asupra puterii de cumpărare și încrederii consumatorilor, precum și asupra activității, profiturilor și planurilor de investiții ale firmelor, dar și prin potențiala afectare mai severă a economiei europene/globale și a percepției de risc asupra economiilor din regiune, cu impact nefavorabil asupra costurilor de finanțare.

Totodată, absorbția fondurilor europene, în principal a celor aferente programului *Next Generation EU*
, este condiționată de îndeplinirea unor ținte și jaloane stricte în implementarea proiectelor aprobate, dar este esențială pentru realizarea reformelor structurale necesare, inclusiv a tranziției energetice, însă și pentru contrabalansarea, cel puțin parțială, a impactului contracționist al șocurilor pe partea ofertei, amplificate de războiul din Ucraina. Absorbția și valorificarea la maximum a acestor fonduri sunt vitale.

Incertitudini și riscuri majore sunt însă asociate și conduitei politicii fiscale, având în vedere cerința continuării consolidării bugetare în contextul procedurii de deficit excesiv și al tendinței generale de înăsprire a condițiilor de finanțare, dar într-o conjunctură economică și socială dificilă pe plan intern și global, ce a condus la implementarea mai multor seturi de măsuri de sprijin pentru populație și firme, cu potențiale implicații adverse asupra parametrilor bugetari. Din această perspectivă, deosebit de importante sunt coordonatele preconizatei rectificări bugetare.

Relevante sunt, de asemenea, perspectiva conduitei politicilor monetare ale BCE și Fed, precum și atitudinea băncilor centrale din regiune.

În ședința de astăzi, 5 august 2022, pe baza evaluărilor și a datelor disponibile în acest moment, precum și în condițiile incertitudinilor foarte ridicate, Consiliul de administrație al BNR a hotărât majorarea ratei dobânzii de politică monetară la nivelul de 5,50 la sută pe an, de la 4,75 la sută pe an, începând cu data de 8 august 2022. Totodată, s-a decis majorarea ratei dobânzii pentru facilitatea de creditare (Lombard) la 6,50 la sută pe an, de la 5,75 la sută pe an și creșterea ratei dobânzii la facilitatea de depozit la 4,50 la sută pe an, de la 3,75 la sută, precum și păstrarea controlului ferm asupra lichidității de pe piața monetară. De asemenea, Consiliul de administrație al BNR a decis menținerea nivelurilor actuale ale ratelor rezervelor minime obligatorii pentru pasivele în lei și în valută ale instituțiilor de credit.

Deciziile CA al BNR urmăresc ancorarea anticipațiilor inflaționiste pe termen mediu, precum și stimularea economisirii prin creșterea ratelor dobânzilor bancare, în vederea readucerii durabile a ratei anuale a inflației în linie cu ținta staționară de 2,5 la sută ±1 punct procentual, într-o manieră care să contribuie la realizarea unei creșteri economice sustenabile.

BNR monitorizează atent evoluțiile mediului intern și internațional și va continua să utilizeze instrumentele de care dispune în vederea îndeplinirii obiectivului fundamental privind stabilitatea prețurilor pe termen mediu.

Noul *Raport trimestrial asupra inflației* va fi prezentat publicului într-o conferinţă de presă organizată în data de 9 august 2022, ora 11:00. Minuta deliberărilor privind adoptarea deciziei de politică monetară în cadrul ședinței de astăzi va fi publicată pe website-ul BNR în data de 19 august 2022, la ora 15:00.

*

**

-- BNR